

Література:

1. Положенням про інформаційно-телекомунікаційну систему досудового розслідування «іКейс»: затвер. Наказом Національного антикорупційного бюро України, Офісу Генерального прокурора, Ради суддів України, Вищого антикорупційного суду 15 грудня 2021 року № 175/390/57/72. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0390886-21#Text>
2. Положення про Єдиний реєстр досудових розслідувань, порядок його формування та ведення: затв. Наказом Генерального прокурора від 17.08.2023 № 231. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0298905-20#Text>
3. Варенко В.М. Інформаційно-аналітична діяльність: Навч. посіб. К.: Університет «Україна», 2014. 417 с.
4. Основи інформаційно-аналітичної діяльності: навч. посіб. / Захарова В.І., Філіпова Л.Я. К.: «Центр учбової літератури», 2013. 336 с.
5. Сухий О. Л. Алгоритми пошуку в інформаційних системах: методичні рекомендації. К.: Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2015. 71 с.
6. Климчук О. В. Інформаційні системи і технології в управлінні. Конспект лекцій. Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса, 2021. 160 с.
7. Вишня В. Б. Основи інформаційної безпеки: навч. посібник. Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутріш. справ, 2020. 128 с.

ДО ПИТАННЯ ПРО ЕКСПЕРТИЗУ В МЕДІАЦІЇ

Каращук Катерина,

медіатор, адвокат,

приватний виконавець виконавчого округу м. Києва

У сучасному світі все більш затребуваною стає медіація, як альтернативний спосіб вирішення спорів, який базується за гарвардській концепції ведення переговорів. В загальному розумінні медіація – це спосіб урегулювання конфліктів за взаємною домовленістю, процесом, під час якого незалежна третя особа, яка володіє навичками медіації, допомагає сторонам знайти шляхом переговорів вихід зі спору, досягти консенсусу за допомогою укладення угоди за результатами медіації. Прийнятий 16.11.2021 р. Закон України «Про медіацію» визначає відповідне поняття як «позасудову добровільну, конфіденційну, структуровану процедуру, під час якої сторони за допомогою медіатора (медіаторів) намагаються

запобігти виникненню або врегулювати конфлікт (спір) шляхом переговорів» [1]. Медіація, як це впливає із змісту ч. 2 ст. 3 Закону України «Про медіацію», може бути проведена до звернення до суду, третейського суду, міжнародного комерційного арбітражу або під час досудового розслідування, судового, третейського, арбітражного провадження, або під час виконання рішення суду, третейського суду чи міжнародного комерційного арбітражу. Відповідні норми містяться і в інших нормативно-правових актах, зокрема, ЦПК України, ГПК України, КЗпП України, ЗК України. Так, ч. 7 ст. 49 ЦПК і ч. 7 ст. 46 ГПК передбачають, що сторони можуть примиритися, у тому числі шляхом медіації, на будь-якій стадії судового процесу. Результат домовленості сторін може бути оформлений мировою угодою.

Принципи медіації визначено ст. 4 Закону України «Про медіацію», а саме: медіація проводиться за взаємною згодою сторін з урахуванням принципів добровільності, конфіденційності, нейтральності, незалежності та неупередженості медіатора, самовизначення та рівності прав сторін медіації. Принцип добровільності полягає у тому, що участь та можливість припинити медіацію у будь-який час є добровільною для сторін та медіатора. Конфіденційність – процедура медіації є конференційною, якщо інше не встановлено законом або про інше сторони медіації домовилися у письмовій формі.

Перевагами медіації є зниження витрат сторін; можливість обрання медіатора, якому обидві сторони довіряють; скорочення строків вирішення спору порівняно із судовим розглядом, можливість домовленості між сторонами спорів, що дозволяє зберегти партнерські відносини та надалі залишитися діловими партнерами.

В процесі вирішення спору за участю медіатора може виникнути потреба у проведенні експертного дослідження відповідним спеціалістом або установою. На нашу думку, найбільш перспективним при проведенні медіації є одержання експертного висновку на етапі досудового вирішення спору, а також при виконанні рішення суду. Такий висновок дозволяє вирішити розбіжності між сторонами щодо фінансових питань, а також оцінки вартості певних об'єктів чи певних даних, зокрема, комп'ютерних засобів та систем. В таких випадках залучення експерта може дозволити вирішити спір без звернення до суду або знизити строки та вартість виконання судового рішення.

На відміну від судової експертизи, порядок призначення і проведення якої, а також відшкодування витрат регламентований Законом України «Про судову експертизу» [2] та відповідними процесуальними кодексами, у випадку необхідності одержання експертного висновку при проведенні процедури медіації медіатор та сторони можуть більш гнучким способом вирішити питання. Так, на

відміну від судової експертизи, сторони можуть узгодити кандидатуру експерта, якому вони довіряють. Також, виходячи із ч. 6 ст. 15 Закону «Про судову експертизу», яка передбачає оплату подібних експертних досліджень за рахунок замовника, сторони можуть домовитися про порядок оплати експертного висновку.

Важливими перевагами застосування експертизи у медіації є, з однієї сторони, її конфіденційність, а з іншої сторони, можливість більш тісного спілкування з експертом. Це дозволяє сторонам досягнути консенсусу і уникнути судового розгляду, а у випадку проведення експертизи у виконавчому провадженні виконати рішення суду, що є важливим, враховуючи той факт, що значна частина судових рішень наразі не виконується.

Таким чином, застосування експертизи у процедурі медіації має значні перспективи для підвищення ефективності вирішення спорів та виконання судових рішень в Україні.

Література:

1. Про медіацію: закон України від 16.11.2021 р. № 1875-IX// Відомості Верховної Ради (ВВР), 2022, № 7, ст.51.
2. Про судову експертизу: закон України від 25.02.1994 р. № 4038-XII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4038-12#Text>

ВИЗНАЧЕННЯ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ СУДОВИХ ЕКСПЕРТІВ З МИСТЕЦТВОЗНАВСТВА

Кісіль Наталія,

*кандидат сільськогосподарських наук, старший науковий співробітник,
провідний науковий співробітник Київського відділення
Національного наукового центру «Інститут судових експертиз
імені Засл. проф. М. С. Бокаріуса» Міністерства юстиції України,
доцент кафедри інтелектуальної власності та приватного права
Національного технічного університету України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»*

Пукліч Ольга,

*провідний судовий експерт Київського відділення
Національного наукового центру «Інститут судових експертиз
імені Засл. проф. М. С. Бокаріуса» Міністерства юстиції України*

В Україні нині відбувається активне впровадження компетентнісних підходів, як у сфері освіти, так і при набутті